

30573 Migratiebeleid

Nr. 241 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 juni 2026

De directie Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie (IOB) onderzocht het beleid omtrent migratiepartnerschappen, op basis van de aangegeven wenselijkheid daarvan in de Memorie van Toelichting bij de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 2024. Het evaluatierapport deel ik hierbij met uw Kamer, mede namens de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de minister van Asiel en Migratie.

Ik dank de IOB voor het onderzoek naar een deel van het beleid omtrent migratiepartnerschappen. De inzichten en aanbevelingen op basis van het beleid uit de periode 2022-2025 zal het kabinet met veel interesse bestuderen. Een uitgebreide appreciatie zult u uiterlijk 29 augustus ontvangen, gecombineerd met een kabinetsreactie op het op 22 juni gepresenteerde advies van de Adviesraad Migratie (AM) en de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) 'Migratie in Partnerschap: Sturen op Recht en Resultaat'.

Het kabinet spant zich in voor het beheersen van internationale migratiestromen door terugkeer te bevorderen, migranten te beschermen en irreguliere migratie tegen te gaan, en zo het businessmodel van mensensmokkelaars te breken. Het kabinet streeft deze doelen onder andere na middels brede, strategische partnerschappen met derde landen, waar migratie een onderdeel van is. Daarbij ligt het bilaterale en het Europese in elkaars verlengde. Het kabinet operationaliseert deze opdracht via de interdepartementale taskforce internationale migratie, die sinds 1 januari 2025 actief is. Hiermee worden mensen en middelen gebundeld, om zo daadwerkelijk te komen tot wederzijds voordelige partnerschappen.

Migratiesamenwerking vindt plaats in een context van hoge complexiteit en onzekerheid, waarin causale verbanden moeilijk eenduidig zijn vast te stellen. Partnerschappen kenmerken zich door een non-lineair, adaptief en langetermijn-karakter. Dit vraagt om zorgvuldigheid bij het duiden van resultaten en het trekken van overkoepelende conclusies over effectiviteit en impact. Het partnerschapsbeleid is één instrument binnen een bredere beleidsmix gericht op het behalen van de Nederlandse migratiedoelstellingen. Daaronder valt bijvoorbeeld ook de Nederlandse inzet in het Europese migratiebeleid, eigenstandige programmering, de aanpak van mensensmokkel en het terugkeerbeleid, of sanctie-instrumenten en innovatieve oplossingen. Deze evaluatie richt zich op het partnerschapsaspect, en in het bijzonder de inzet in vier specifieke landen. Het kabinet denkt dat in die periode, ook in deze landen, waardevolle voortgang gemaakt is waarop nu kan worden voortgebouwd.

Sinds het aantreden van het kabinet is een stevig fundament gelegd voor het realiseren van de visie van het kabinet om te komen tot een effectief, humaan en toekomstgericht asiel- en migratiemodel, waaronder het uiteindelijk kunnen afhandelen van asielverzoeken buiten de EU. Nederland speelt een aanjagende rol in Europees verband in het werken aan operationaliseren van innovatieve oplossingen, en is er substantiële voortgang gemaakt in de bilaterale migratiesamenwerking met enkele prioritaire landen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen